

ISSN 2080-7759

Biuletyn
Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej

R. 18

Nr 3 (105)

Maj - czerwiec 2025 r.

Powieści oraz opowiadania
autobiograficzne i biograficzne

Pracownia UKD
Instytut Bibliograficzny
Biblioteka Narodowa

AKTUALNOŚCI

1. Spotkanie UDCC EC (7 kwietnia 2025 r.)

7 kwietnia 2025 r. odbyło się spotkanie UDC Consortium Executive Committee. Na spotkaniu przedstawiono sprawozdanie z działalności UDC Consortium za ostatnie pół roku, w tym sprawozdanie finansowe, planowany budżet oraz *Universal Decimal Classification and UDC Consortium STRATEGIC PLAN FOR 2024-2026*.

Omówiono bieżące prace UDC Consortium w tym:

- W części UDCC Members Reports poszczególni członkowie UDCC EC omówili bieżące prace nad rozwojem i promocją UKD w poszczególnych krajach. Dr Jolanta Hys z Biblioteki Narodowej w Polsce w wystąpieniu *Activities of the UDC Department in the National Library in Poland in 2025* zwróciła uwagę na najważniejsze osiągnięcia w zakresie rozwoju i promocji UKD w Polsce. Do spraw, które znalazły się w sprawozdaniu należą zagadnienia związane z udostępnianiem bazy Polska UKD Online, pracami translatorskimi w UDC MRF translator, przygotowaniem materiałów metodycznych, Kartoteki wzorcowej UKD oraz działalnością edukacyjną Pracowni UKD.

- Przewodnicząca Konsorcjum UKD Irena Sesek poinformowała o zwiększeniu zainteresowania członkostwem w Konsorcjum UKD i co za tym idzie publikowaniem narodowych wydań UKD. Zainteresowanie opublikowaniem UDC Online w wersji narodowej zgłosiła Brazylia. Zainteresowanie publikacją nowego wydania portugalskiej wersji UDC zgłosiła też Biblioteka Narodowa Portugalii. UDC Online English zasubskrybowały Biblioteka Narodowa Armenii i Konsorcjum eLABa Litwy. Zainteresowanie licencją wydawniczą UDC Online i opcją tłumaczenia na język litewski zgłosiła Biblioteka Narodowa Litwy.

W marcu 2025 r. zapytanie o licencję wydawniczą zgłosił też Georgian Library Association. Wcześniej opublikowali skróconą wersję UKD w języku gruzińskim.

- Jednym z ważniejszych punktów programu było wystąpienie przewodniczącej UDC Consortium Editorial Team dr Aidy Slavic, której sprawozdanie w głównej części poświęcone zostało pracom nad plikiem wzorcowym UKD (UDC MRF). Priorytetem jest obecnie przygotowanie kolejnego rocznika *Extensions & Corrections to the UDC (E&C)* oraz na podstawie otrzymanych plików rewizyjnych nowej wersji pliku wzorcowego UKD, tzw. MRF13. Prawdopodobnie MRF13 zostanie wydane pod koniec 2025 roku razem ze skumulowanym *E&C*.

- Trwają prace nad zwiększeniem funkcjonalności interfejsu bazy danych UDC MRF, który zostały zaktualizowany o nowy odsyłacz „Zobacz” (pole 126). W procesie tłumaczenia tłumacz będzie musiał jedynie wprowadzić odpowiedni termin językowy, a w wyświetlaniu i eksportowaniu UDC Online zostanie on wyświetlony jako pełny tekst.

Broader	(0...) Table 1d - Common auxiliaries of form														
Derived From															
110 Scope Note	Class here reference works, encyclopaedias themselves														
111 App Note															
114 Info Note															
126 See Refs	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ID</th> <th>Concept</th> <th>Notation(s)</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>11</td> <td>encyclopaedias as a subject</td> <td>030</td> <td>Del</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Add</td> </tr> </tbody> </table>			ID	Concept	Notation(s)		11	encyclopaedias as a subject	030	Del				Add
ID	Concept	Notation(s)													
11	encyclopaedias as a subject	030	Del												
			Add												
125 See Also	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Notation</th> <th>Description</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(07)</td> <td>Documents for instruction, teaching, study, training</td> <td>Delete</td> </tr> <tr> <td>(083)</td> <td>Technical and normative documents. Tables. Lists, etc.</td> <td>Delete</td> </tr> <tr> <td>81`374</td> <td>Lexicography. Compilation and organization of dictionaries</td> <td>Delete</td> </tr> </tbody> </table>			Notation	Description		(07)	Documents for instruction, teaching, study, training	Delete	(083)	Technical and normative documents. Tables. Lists, etc.	Delete	81`374	Lexicography. Compilation and organization of dictionaries	Delete
Notation	Description														
(07)	Documents for instruction, teaching, study, training	Delete													
(083)	Technical and normative documents. Tables. Lists, etc.	Delete													
81`374	Lexicography. Compilation and organization of dictionaries	Delete													

This will be displayed as: **For** encyclopaedias as a subject, **see** 030

- Trwają prace nad UDC Summary. ponieważ MRF13 zostanie wydane pod koniec 2025 r., aktualizacja UDC Summary będzie bardziej zautomatyzowana i szybsza. Po ukończeniu prac nad interfejsem UDC Summary rozpoczną się tłumaczenia na języki narodowe.
- Aida Slavic planuje w 2025 roku ukończyć rozdział o UKD dla ISKO Encyclopedia of Knowledge Organization (IEKO). Ukończenie tego artykułu będzie okazją do zaktualizowania hasła Wikipedii o UKD.
- Na 2025 rok zaplanowano przygotowanie i udostępnienie materiałów szkoleniowych UKD w wersji wideo w internecie. Trwają prace nad filmem wprowadzającym do UKD z bardziej profesjonalną prezentacją wizualną dla szerszej publiczności. Planowana jest też prezentacja z narracją głosową z podstaw UKD dla studentów kierunku bibliotekoznawstwo i informacja naukowa w USA.

2) Międzynarodowe konferencje z zakresu informacji i dokumentacji poświęcone organizacji wiedzy z pomocą klasyfikacji, ontologii, sieci semantycznych, tezaurusów – kwiecień–czerwiec 2025

- 6 kwietnia 2025

ECIR 2025 - [47th European Conference on Information Retrieval](#), Lucca (Italy)

- 10 kwietnia 2025

12th ISKO Italy Meeting ["Knowledge Organization and Representation: Convergences and New Opportunities"](#), Cosenza (Italy)

- 29 kwietnia 2025

IAC2025 - [Information Architecture Conference](#), Philadelphia (US)

- 2 czerwca 2025

3) UKD w artykułach członków Konsorcjum UKD

- 14 listopada 2024 r. Ana Vukadin przedstawiła referat „Capacity Building for Automation of Classification Practices in Croatian Libraries Using the Universal Decimal Classification” na 49. Zgromadzeniu Chorwackiego Stowarzyszenia Bibliotek: Biblioteka i Społeczność, Opatija, Chorwacja, 13–16 listopada 2024 r. Prezentacja opiera się na badaniu dotyczącym wykorzystania UKD w Chorwacji przeprowadzonym latem 2024 r. Pełny artykuł zostanie opublikowany w czasopiśmie Chorwackiego Stowarzyszenia Bibliotek.
- 19 marca 2025 r. Ana Vukadin i Aida Slavic przedstawiły prezentację na temat projektu powiązanych danych UDC na spotkaniu IFLA Mid-year Meeting and Symposium on Standards and Metadata w Atenach. Prezentacja zatytułowana „Managing changes in knowledge organization systems through linked data technologies: the case of UDC” zostanie udostępniona na stronie internetowej IFLA. Artykuł opiera się na pracy nad powiązаныmi danymi opisanymi bardziej szczegółowo w rozdziale książki autorstwa A. Slavic, R. Siebes, A. Scharnhorst „Publishing a Knowledge Organization System as Linked Data: The Case of the Universal Decimal Classification”.

BIULETYN UKD NR 3(105)

POWIEŚCI ORAZ OPOWIADANIA AUTOBIOGRAFICZNE I BIOGRAFICZNE

82-312.6 Powieści i opowiadania autobiograficzne. Powieści i opowiadania biograficzne. Biografie zbeletryzowane

- Powieści i opowiadania biograficzne i autobiograficzne, czyli biografie i autobiografie fabularyzowane są odmianą powieści historycznej i przedstawiają życie jednej lub kilku postaci historycznych.

Np.:

Himilsbach: i głupio ci teraz? / Ryszard Abraham autor popularnego fanpejdżu "Anegdoty teatralne, filmowe i muzyczne"

821.162.1-312.6

Uśmiech Cateriny: historia matki Leonarda da Vinci / Carlo Vecce

821.131.1-312.6

Powieści biograficzne dla dzieci i młodzieży klasyfikuje się za pomocą stosownych symboli działu 82-93 oraz działu 82-312.6, np.:

Mój przyjaciel Janek / Klara Zientkowska

821.162.1-93

821.162.1-312.6

Suárez / Matt i Tom Oldfield

821.111-93

821.111-312.6

W przypadku klasyfikowania biografii czy autobiografii nie mających charakteru fabularyzowanego, czyli historii życia konkretnej osoby lub osób stosuje się stosowne symbole z działu 929-051 albo 929-052, poprzedzone odpowiednimi symbolami, np.:

Uczony czyli Wspomnienia o profesorze Waldemarze Ceranie / red. Dorota Ceran, Paweł Filipczak

930.1(438)(091)"19"

930.1(438)(091)"20"

378.091.2-057.4(438)

929-051(438)"19"

929-051(438)"20"

Mikołaj Kopernik: życie, myśl, dziedzictwo / redakcja: Małgorzata

Chrobak

520/524

001.32

929-052(438)"14"

929-052(438)"15"

Więcej w materiałach metodycznych:

- [Dział 929-051 Pamiętniki](#)
- [Dział 929-052 Biografie](#)

Podział na powieści i opowiadania autobiograficzne/biograficzne oraz biografie i autobiografie nie jest ostry, czego przykładem jest autobiograficzna trylogia Stanisława Grzesiuka. Publikacje te mają dość niejednorodny charakter, co skutkowało w praktyce klasyfikowania przypisywaniem pierwszego tomu „Boso, ale w ostrogach” do 821.162.1-312.6, a drugiego tomu „Pięć lat kacetu” do działu 94(100)"1939/1945":341.322.5 oraz 929-051(438)"19".

W praktyce klasyfikowania, w miarę możliwości, stosuje się uproszczenie, polegające na tym, że poszczególne tomy pełnej edycji przyporządkowuje się do jednego działu UKD. Zważywszy, że „według teatrologa i filmoznawcy Janusza R. Kowalczyka książek Grzesiuka nie należy traktować jako *autobiografii w sensie ścisłym* – autor niekiedy opisywał cudze przygody jako *swoje*” trylogia S. Grzesiuka została sklasyfikowana jako powieść autobiograficzna, czyli jak następuje:

Boso, ale w ostrogach / Stanisław Grzesiuk

821.162.1-312.6

Pięć lat kacetu / Stanisław Grzesiuk

821.162.1-312.6

Na marginesie życia / Stanisław Grzesiuk

821.162.1-312.6

Trylogia bez cenzury / Stanisław Grzesiuk

821.162.1-312.6

Symbole UKD wyrażające pojęcia pokrewne:

929-051 Pamiętniki. Autobiografie

929-052 Biografie